

**STAN WOJENNY
W POLSCE**

PRZYCZYNY

Oficjalne przyczyny (przedstawiane przez komunistów)

- Groźba interwencji zbrojnej ze strony pozostałych państw Układu Warszawskiego.
- Pogarszająca się sytuacja gospodarcza w kraju
- Zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego w okresie zimowym.
- Groźba destabilizacji państwa (działalność „Solidarności” miała prowadzić do chaosu i paraliżu gospodarki)

PRZYCZYNY

Rzeczywiste przyczyny stanu wojennego:

- Ogromne (aż 62%), rosnące poparcie dla Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, obawa przed strajkami i utratą władzy.
- Wstrzymanie procesów demokratyzacyjnych.
- Strach przed utratą poparcia ZSRR.

SKUTKI

Represje polityczne:

- Internowanie tysięcy działaczy opozycji, w tym liderów Solidarności.
- Liczne aresztowania i procesy polityczne.
- Zawieszenie działalności organizacji opozycyjnych.

Zaostrzenie kontroli społeczne:

- Wprowadzenie godziny policyjnej.
- Ograniczenie wolności słowa i cenzura mediów.
- Inwigilacja obywateli przez służby bezpieczeństwa.

SKUTKI

Kryzys gospodarczy:

- Pogorszenie sytuacji ekonomicznej: braki towarów, kartki na żywność.
- Wzrost biedy i pogłębienie kryzysu społecznego.
- Utrudnienia w handlu międzynarodowym i sankcje nałożone przez kraje zachodnie.

Straty społeczne i moralne:

- Zwiększenie poczucia strachu i niepewności w społeczeństwie.
- Rozłam społeczny: podziały między zwolennikami i przeciwnikami władzy.
- Osłabienie wiary w możliwość pokojowych zmian.

SKUTKI

Opór społeczny:

- Powstanie podziemnych struktur opozycji (prasa, radio, ulotki).
- Strajki i demonstracje, m.in. pacyfikacja kopalni "Wujek" (zginęło 9 górników).
- Wzrost solidarności międzyludzkiej w obliczu represji.

Wpływ na dalsze wydarzenia:

- Osłabienie reżimu komunistycznego w dłuższej perspektywie.
- Przygotowanie gruntu pod obrady Okrągłego Stolu i transformację ustrojową w 1989 roku.
- Wzmocnienie znaczenia Solidarności jako symbolu walki o wolność.

PRZEBIEG

1. 13 grudnia 1981r. na terenie całej Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej ogłoszono stan wojenny
2. Na ulice polskich miast wyjechało 1750 czołgów oraz około 1400 pojazdów pancernych.
3. W ok. 250 zakładach pracy na terenie całej Polski zaczynają się strajki.
4. Pacyfikacja kopalni "Manifest Lipcowy" w Jastrzębiu Zdroju, 4 górników zostaje postrzelonych przez MO.
5. W czasie ataku ZOMO na kopalnię "Wujek" zastrzelonych zostaje 9 górników, 21 jest rannych.
6. 23 grudnia- W reakcji na wprowadzenie stanu wojennego prezydent USA Ronald Reagan ogłasza sankcje gospodarcze wobec PRL. Podobne kroki wobec Polski podejmują w następnych tygodniach inne kraje zachodnie.

PRZEBIEG

7. Zniesienie na jedną noc godziny milicyjnej z okazji Wigilii Bożego Narodzenia i pasterki.
8. 30 grudnia – Decyzją WRON-u wprowadzono obowiązek pracy dla mężczyzn w wieku 18-45 lat.
9. Przywrócenie połączeń telefonicznych w miastach. Rozmowy są oficjalnie podsłuchiwane, po wykręceniu numeru słyhać w słuchawce komunikat: "Rozmowa kontrolowana".
10. Likwidacja przez władze Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich; weryfikacja dziennikarzy.
11. Przywrócenie międzymiastowej łączności telefonicznej, zawieszanej po wprowadzeniu stanu wojennego.

PRZEBIEG

12. 12 kwietnia 1982 roku - w Warszawie po raz pierwszy nadaje podziemne Radio „Solidarność”
13. 22 kwietnia powstaje podziemna Tymczasowa Komisja Koordynacyjna „Solidarność”
14. 1 maja - demonstracje w wielu polskich miastach, rozbijane przez ZOMO
15. 2 dni później ZOMO w brutalny sposób rozbija wielotysięczne manifestacje m.in w Gdańsku, Warszawie, Szczecinie, Krakowie. Dochodzi do licznych aresztowań
16. 21 lipca - w dzień przed świętem PRL-u zostaje zwolnionych z internowania ok. tysiąc osób, w tym wszystkie kobiety
17. 31 sierpnia - w rocznicę podpisania Porozumień Sierpniowych dochodzi do licznych demonstracji, trzy osoby zostają zabite z broni palnej przez MO w Lublinie

PRZEBIEG

18. 8 października - Sejm uchwała ustawę o związkach narodowych - rozwiązanie wszystkich związków zawodowych działających do stanu wojennego, w tym NSZZ „Solidarność”
19. Rząd USA zawiesza wobec Polski klauzulę najwyższego uprzywilejowania w handlu
20. 10 listopada - Lech Wałęsa zwolniony z internowania
21. 18 grudnia - Sejm przyjmuje ustawę o „szczególnej regulacji prawnej w okresie zawieszenia stanu wojennego”, utrzymującą represyjne ustawodawstwo stanu wojennego
22. Dzień później Rada Państwa uchwała zawieszenie stanu wojennego od 31 grudnia 1982 roku
23. 14 maja 1983 roku - Brutalne pobicie maturzysty Grzegorza Przemyka, syna opozycyjnej poetki Barbary Sadowskiej, ofiara umiera w szpitalu. Pogrzeb przeradza się w wielką demonstrację
24. 16-23 czerwca - Druga pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski
25. 22 lipca - Formalne zniesienie stanu wojennego, likwidacja WRON, amnestia dla więźniów politycznych